

Správní právo

Správní právo = právo veřejné

- Chrání veřejný zájem
- Upravuje vztahy mezi nerovnými subjekty
- Konkrétní obsah jeho realizace je určován úřední mocí
- Umožňuje správní donucení
- NENÍ JEDNOTNĚ KODIFIKOVÁNO

Dělení správního práva podle obsahu právních norem :

- Organizační – zakotvuje zásady veřejné správy, pravomoc a působnost subjektů veřejné správy
pramenem – zákon o obcích , zákon o krajích.....
- Hmotné – hmotně právní úprava jednotlivých oblastí veřejné správy - zákon o VŠ , zákon o péči o zdraví lidu
- Procesní – upravuje procesně právní postup účastníků správního řízení , které se koná před správními orgány
správní řád, soudní řád správní
- Trestní- právní úprava odpovědnosti za správní delikty - zákon o přestupcích + zákony se zvl. úpravou - stavební zákon

Veřejná správa

- Tj. správa veřejných záležitostí realizovaná jako projev výkonné moci ve státě

Veřejnou správu dělíme na:

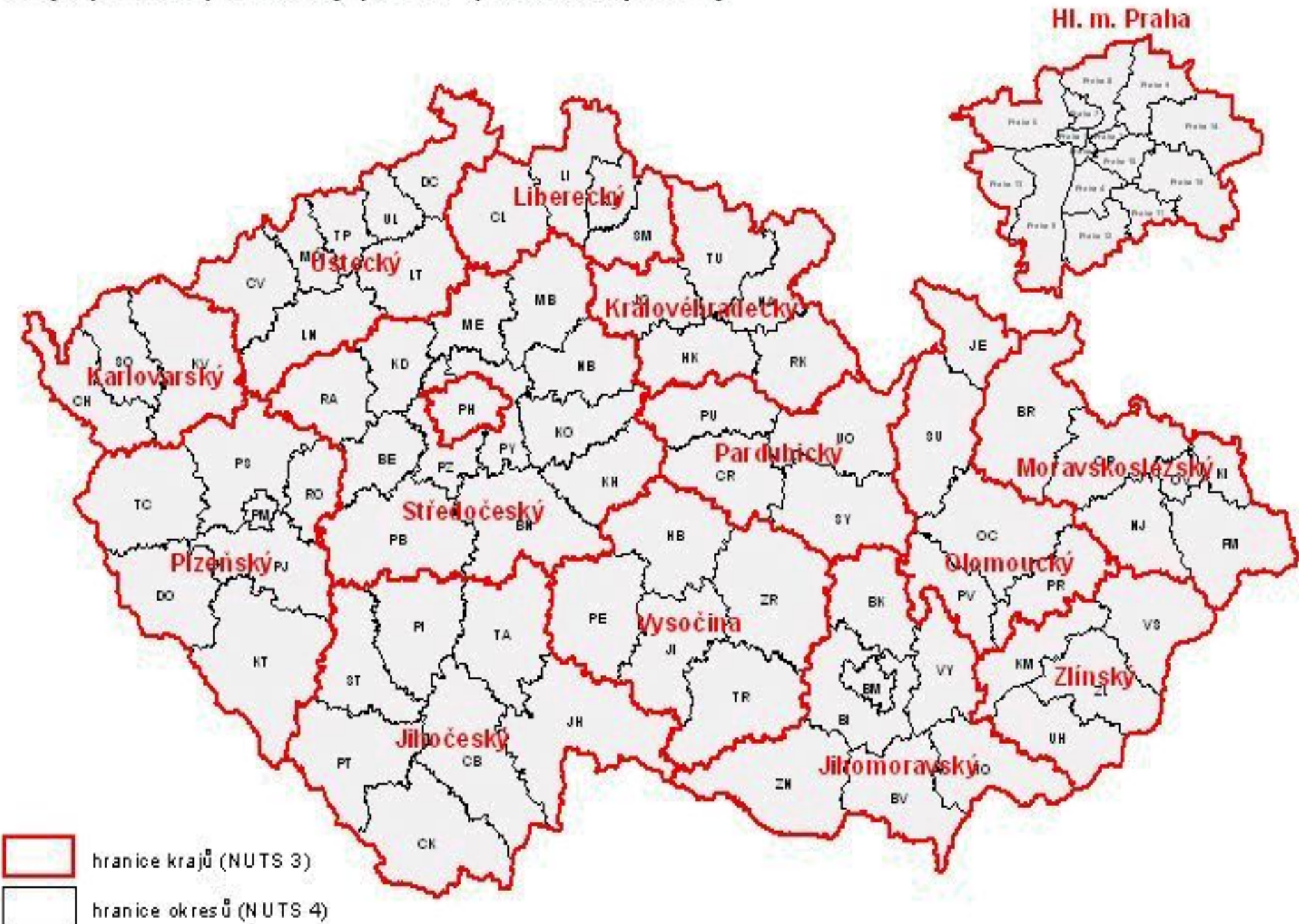
a/ **státní správu** (vláda , ministerstva, krajské úřady)

b/ **samosprávu** (obce , kraje , profesní komory)

Stát ve veřejné správě je zastupován:

- Vládou
- Ministerstvy
- Jinými ústředními správními úřady
- Správní úřady s celostátní působností – jsou podřízeny příslušnému ministerstvu
- Specializované územní správní úřady - dekoncentráty

Kraje (NUTS 3) a okresy (NUTS 4) České republiky

Územní samospráva

- zákon č. 128 / 2000 Sb. , o obcích
- Různé kategorie obcí – s pověřeným obecním úřadem, s rozšířenou působností ,města, statutární města,
- Praha – samostatná právní úprava

Obec

1. obec je základním územním **samosprávným společenstvím občanů**
2. tvoří **územní celek**, který je vymezen hranicí území obce
3. obec je **veřejnoprávní korporací**, má vlastní majetek, je to **PO**

Vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Dělení obcí

- Existují dvě základní kritéria, a to dělení podle zákona o obcích (druhu obce) a podle rozsahu výkonu státní správy.
- Podle ZO:
  - běžné, neměstské obce,
  - města
  - statutární města

Druhy obcí

- Obce – jiný název se nepoužívá
- Města (obce s alespoň 3 tis. obyvateli a stanoví tak předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády).
- Existují kritéria pro posuzování Žádostí obcí o stanovení městem vládou – příloha usnesení vlády ze dne 2.5.2001 č. 418

Statutární města

- Statutárními městy jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná a Mladá Boleslav.
- Území statutárních měst se může členit na **městské obvody nebo městské části** s vlastními orgány samosprávy.

Práva občana obce

- volit a být volen do zastupitelstva obce za podmínek
- hlasovat v místním referendu
- vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem
- vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu
- nahlížet do rozpočtu obce a do závěrečného účtu, do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva obce, do usnesení rady obce, výborů zastupitelstva obce a komisí rady obce a pořizovat si z nich výpisy

Práva občana obce

- požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce; je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů
- podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty; orgány obce je vyřizují bezodkladně, nejdéle však do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů

Orgány obce

- Zastupitelstvo
- Rada obce
- Obecní úřad
- Starosta

- výbory, komise, zvláštní orgány obce, obecní policie

- Dvojitá věcná působnost obce:
  - a/ **samostatná** – samospráva dále SP
  - b/ **přenesená** – výkon státní správy dále PP

Zastupitelstvo - působí s SP

- **Počet členů** stanoví tak, aby zastupitelstvo obce mělo v obci, městě, městském obvodu, městské části
- do 500 obyvatel 5 až 15 členů
- nad 500 do 3 000 obyvatel 7 až 15 členů
- nad 3 000 do 10 000 obyvatel 11 až 25 členů
- nad 10 000 do 50 000 obyvatel 15 až 35 členů
- nad 50 000 do 150 000 obyvatel 25 až 45 členů
- nad 150 000 obyvatel 35 až 55 členů

Kompetence zastupitelstva

- schvalovat **program rozvoje** obce,
- schvalovat **územní plán** obce a regulační plán,
- schvalovat **rozpočet obce** a závěrečný účet obce,
- zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- zřizovat a rušit **příspěvkové organizace** a organizační složky obce
- rozhodovat o **založení nebo rušení právnických osob**,
- delegovat zástupce obce na valnou hromadu obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast,
- navrhnout zástupce obce do ostatních orgánů obchodních společností, v nichž má obec majetkovou účast, a navrhnout jejich odvolání,

Kompetence zastupitelstva

- vydávat **obecně závazné vyhlášky obce**,
- rozhodovat o vyhlášení místního **referenda**,
- navrhnout **změny katastrálních území** uvnitř obce, schvalovat dohody o změně hranic obce a o slučování obcí,
- stanovit počet členů rady obce,
- **volit starostu, místostarosty a další členy rady obce** (radní)
- **zřizovat a zrušovat výbory**, volit jejich předsedy a další členy
- stanovit výši odměn neuvolněným členům zastupitelstva obce,
- zřizovat a zrušovat **obecní policii**,

Rada obce

- **Výkonný** orgán v SP
- Tvoří ji starosta, místostarostové, další radní
- Pokud má obec méně než 15 zastupitelů nevolí se, starosta vykonává její pravomoc
- Zabezpečuje **hospodaření** obce
- Stanoví počet členů obecního úřadu
- Vydává jednací řád

Starosta

- Zastupuje obec navenek
- Odpovídá zastupitelstvu
- Volí jej zastupitelstvo
- Jmenuje a odvolává tajemníka OÚ se souhlasem ředitele KÚ
- Může požadovat spolupráci po Policii ČR
- Pozastaví výkon usnesení rady obce, pokud je nesprávné

Obecní úřad

- V čele starosta, dále jej tvoří
- Místostarostové
- **Tajemník**
- **Zaměstnanci** zařazení do OÚ
- Člení se na odbory a oddělení
- **Vykonává PP**

Výbory

- Iniciativní a kontrolní orgány zastupitelstva
- Vždy lichý počet členů
- Předsedou vždy člen zastupitelstva
- Povinnost zřídit finanční a kontrolní výbor
- Výbor pro národnostní menšiny
- Osadní výbory v částech obce

Komise

- Může zřídit rada jako své iniciativní a poradní orgány
- Odpovídá radě

- <http://www.brno-stred.cz/odbory/stavebni-urad>

Kraje

- Postavení upraveno Ústavou , z.č. 347 / 1997 Sb., z. č. 129 / 2000 Sb.
- Dvojí působnost :
  - a) samostatná
  - b) přenesená

14 krajů

- Orgány kraje : zastupitelstvo, rada, krajský úřad, hejtman

Kontrola veřejné správy

- Vnitřní
- Vnější : a/ zákonodárny orgány
  - b/ soudy
  - c/ Nejvyšší kontrolní úřad
  - d/ správní orgány (např. ČOI)
  - e/ občané
  - f/ ombudsman

Správní řízení

- Orgány státní správy **rozhodují o právech nebo o zájmech a povinnostech** chráněných právem. Výsledkem je vydání správního rozhodnutí jako individuálního správního aktu
- Právní úprava :
obecně – **správní řád** z. č. 500/2004 Sb. - SpŘ
- zvláštní předpisy – upravují specifika pro danou oblast státní správy
- řízení nezávislé od SpŘ - např. řízení ve věcech daní a poplatků - FÚ

Hlavní zásady správního řízení

- Zásada zákonnosti
- Zásada materiální pravdy
- Zásada rychlosti a hospodárnosti
- Zásada součinnosti účastníků řízení
- Zásada rovnosti účastníků řízení
- Zásada volného hodnocení důkazů
- Zásada dvojinstančnosti
- Zásada oficiality (u řízení z moci úřední) nebo dispoziční (řízení o žádosti)
- Zásada písemnosti
- Zásada neveřejnosti

Subjekty správního řízení :

- Správní orgány - rozhodují
nutno řešit příslušnost :
  - věcnou
  - místní
  - funkční
- Účastníci řízení
tj. FO nebo PO
o jejichž právech a
povinnostech je
rozhodováno

Prvoinstanční řízení

- 1/ Zahájení správního řízení - **řízení z moci úřední** nebo **řízení o žádosti**
- 2/ Průběh: předvolání, předvedení, předběžné opatření, dožádání , pořádková opatření
- 3/ Zjišťování podkladů pro rozhodnutí:
svědecká výpověď , znalecký posudek, listiny, ohledání na místě
- 4/ Správní rozhodnutí

Správní rozhodnutí :

- Bezodkladně, do 30 dnů , max. prodloužení o dalších 30 dnů
- Náležitosti :
  - výrok
  - odůvodnění
  - poučení účastníků o odvolání
  - datum, orgán, jméno, příjmení
účastníků, úřední razítko, podpis a funkce oprávněné osoby

Rozhodnutí:

- Deklaratorní
- Konstitutivní

Opravné prostředky

- Řádné

- ✓ Odvolání
- ✓ Rozklad

- Mimořádné

- ✓ Obnova řízení
- ✓ Přezkumné řízení
- ✓ Přezkoumání rozhodnutí soudem /správní soudnictví/

EXEKUCE

- peněžitá plnění

Srážky ze mzdy

Příkázáním pohledávky

- nepeněžitá plnění

Náhradním výkonem prací a výkonů

Ukládáním donucovacích pokut

Přímým vynucením povinnosti